ای عمر، آیا نمی دانی عموی هرکس به مانند پدرش می باشد.

از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که می گوید: رسول الله صلی الله علیه وسلم عمر رضی الله عنه را برای جمع آوری زکات می فرستد؛ وقتی گفته می شود: ابن جمیل و خالد بن ولید و عباس عموی رسول الله صلی الله علیه وسلم از پرداخت زکات خودداری نمودند؛ رسول الله صلی الله علیه وسلم می فرماید: «مَا يَنْقِمُ ابْنُ جَمِيلٍ إِلاَّ أَن كَانَ فَقِيرًا: فَأَغْنَاهُ اللَّهُ؟ وَأَمَّا خَالِدٌ: فَإِنَّكُمْ تَظْلِمُونَ خَالِدًا، قَدِ احْتَبَسَ أَدْرَاعَهُ وَأَعْتَادَهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ. وَأَمَّا الْعَبَّاسُ: فَهِيَ عَلَيَّ وَمِثْلُهَا»: «ابن جمیل عذری (در نپرداختن زکات) ندارد، او فقیر بوده و الله متعال وی را ثروتمند کرده است؛ اما خالد، شما به خالد ظلم می کنید؛ او ساز و برگ جنگی خود را در راه الله وقف کرده است. و اما عباس، پرداخت زکات او و مانند آن بر عهده ی من است». سپس فرمود: «يَا عُمَرُ، أَمَا شَعَرْتَ أَنَّ عَمَّ الرَّجُلِ صِنْوُ أَبِيهِ؟»: «ای عمر، آیا نمی دانی عموی هرکس به مانند پدرش می باشد».

[صحیح است] [متفق علیه]

رسول الله صلی الله علیه وسلم عمر بن خطاب را برای جمع آوری اموال زکات می فرستد؛ وقتی عمر نزد عباس بن عبدالمطلب می رود و زکات اموالش را طلب می کند، عباس از پرداختن آن خودداری می کند و همچنین خالد بن ولید و ابن جمیل؛ بنابراین عمر رضی الله عنه نزد رسول الله صلی الله علیه وسلم آمده و ایشان را در جریان قرار داده و از این سه نفر شکوه می کند که رسول الله صلی الله علیه وسلم می فرماید: «اما ابن جمیل، در نپرداختن زکات عذری ندارد؛ وی فقیر بود که الله متعال او را ثروتمند و بی نیاز نمود و ثروتش اقتضا می کند، از نخستین کسانی باشد که در پرداختن زکاتِ اموالش تسلیم باشد. اما خالد، اگر بگویید از پرداخت زکاتش خودداری کرده، در حق او ظلم کرده اید؛ او ساز و برگ جنگی اش را در راه الله وقف کرده است؛ چگونه ممکن است کسی از پرداخت زکات خودداری کند که برای تقرب جستن به الله متعال چیزهایی را در راه الله انفاق کرده که بر او واجب نبوده، اما از پرداخت مالی خودداری کند که الله بر او واجب کرده است؛ بعید به نظر می رسد. اما عباس، رسول الله صلی الله علیه وسلم پرداخت زکاتش را بر عهده گرفت؛ و احتمال دارد اینکار را به خاطر مقام و منزلت وی انجام داده باشد. چنانکه بخش پایانی این روایت بر آن دلالت می کند: «آیا نمی دانی عموی هرکس به مانند پدرش می باشد».

https://sunnah.global/hadeeth/fa/show/4450